

LA COMUNICACIÓ COM A FACTOR DE CANVI EN LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ

Internet en el context audiovisual
de Catalunya

Informe final de recerca

IN3 Internet
Interdisciplinary
Institute

www.uoc.edu

**Generalitat
de Catalunya**

LA COMUNICACIÓ COM A FACTOR DE CANVI EN LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ

Internet en el context audiovisual
de Catalunya

Informe final de recerca

Direcció de la recerca

Dra. Imma Tubella, professora de la UOC

Equip de recerca

Dr. Carlos Taberno, investigador de l'IN3
Vincent Dwyer, ajudant d'investigació

Amb el suport de:

Edició:
Publicacions a Internet
Gabinet de Comunicació

Universitat Oberta de Catalunya
Av. del Tibidabo, 39-43
08035 Barcelona
publicacions@uoc.edu
www.uoc.edu

Internet Interdisciplinary Institute (IN3)
Av. Canal Olímpic, s/n
Parc Mediterrani de la Tecnologia
08860 Castelldefels (Barcelona)
<http://in3.uoc.edu>

Correcció: Joan Abril Español

Maquetació i producció: Eureka Media, S.L.

Impressió: Artyplan

Aquest informe del Projecte Internet Catalunya (PIC) està subjecte a una llicència de [Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 2.5 Espanya de Creative Commons](http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/deed.ca). Podeu copiar-lo, distribuir-lo i comunicar-lo públicament sempre que en citeu els autors, la institució que els impulsa (IN3-UOC) i el suport de la Generalitat de Catalunya, no en feu un ús comercial i no en feu obra derivada. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/deed.ca>.

Una tarde parda y fría
de invierno. Los colegiales
estudian. Monotonía
de lluvia tras los cristales.

Recuerdo Infantil
Antonio Machado (1928)

Sumari

Agraïments	9
Preliminar	11
Part I. Preàmbul	13
Capítol 1. Introducció	15
Capítol 2. Metodologia de la investigació	21
Part II. El context de transformació de les pràctiques de comunicació	33
Capítol 3. Introducció: el consum de mitjans de comunicació en el context de difusió de les TIC a Catalunya	35
Capítol 4. Patrons de difusió, incorporació i ús d'Internet a Catalunya, en relació amb el context global	39
Capítol 5. L'entorn tecnològic dels joves: dels nivells de difusió de la tecnologia a la transformació de les pràctiques d'informació i comunicació	77
Capítol 6. Pràctiques comunicatives i TIC: la coexistència del consum passiu i la participació activa	83
Capítol 7. Consum de mitjans de comunicació tradicionals. La situació a Catalunya i el seu entorn	111
Capítol 8. TIC, televisió i consum de continguts: què, quan, com, on i amb qui	127
Part III. Pràctiques d'informació i comunicació d'usuaris experimentats d'Internet a Catalunya: els joves com a motor de canvi	133
Capítol 9. Les línies bàsiques d'anàlisi	135
Capítol 10. El grup de treball d'usuaris experimentats i intensius d'Internet a Catalunya	141
Capítol 11. Pràctiques d'informació i comunicació d'usuaris experimentats d'Internet a Catalunya	163
Part IV. Conclusions	195
Capítol 12. Consumir, crear i compartir continguts audiovisuals: els joves com a factor de canvi	197
Bibliografia	207
Índex de figures i taules	217
Annexos	221
Annex 1. Qüestionari	223
Annex 2. Definició i descripció de les variables construïdes	243
Annex 3. Encreuament de les principals variables sociodemogràfiques	253
Annex 4. Anàlisi de correspondències múltiples	291
Annex 5. Taules resum de resultats significatius	303
Índice general	485

Agraïments

Aquesta recerca s'ha enriquit gràcies als seminaris regulars del Programa Internet Catalunya, que han permès aprofundir en l'aproximació interdisciplinària necessària per a entendre l'abast del tema. Volem agrair, doncs, a tots els membres del seminari les seves aportacions.

També volem agrair a les persones que varen assistir durant quasi dos anys al Seminari PIC-Comunicació i que varen contribuir amb la discussió a l'avenç de la recerca, molt especialment al doctor Jordi Alberich, a la doctora Elisenda Ardèvol, al professor Antoni Roig, als doctorands Mireia Pascual, Carles Fernández i Santiago Ivernon, a Esther Fernández de Televisió de Catalunya i a Sylvia Montilla del Consell Audiovisual de Catalunya.

Agraïm a Jaume Ferrús de Mediapro, Antoni Esteve de Lavínia, Francesc Escibano de TVC, Israel Garcia de Private Media Group, Xavier Kirchner de Telefónica, Joan M. Clavaguera de Grupo Godó i Vicent Partal de *VilaWeb* que acceptessin fer el contrast dels nostres resultats i molt especialment les idees que ens varen donar per al present i per al futur d'aquesta recerca.

Volem donar les gràcies als mitjans que varen fer possible la difusió del qüestionari: *VilaWeb*, *El Periódico de Catalunya* i Televisió de Catalunya.

Reservem un agraïment especial per a les 43 persones que varen acceptar fer el nostre primer estudi qualitatiu i a les 708 que varen contestar el nostre qüestionari.

Finalment, agraïm a Montse Blanco, Patricia Pérez, Lourdes Gil, Rosa Garcia, Isabel Carol i Anna Sánchez-Juárez el seu ajut en moments clau.

Preliminar

La comunicació com a factor de canvi en la societat de la informació: Internet en el context audiovisual de Catalunya

Descripció de la recerca

La recerca que presentem en aquest informe té com a objectiu demostrar el paper de la comunicació com a factor de canvi en la societat de la informació i l'impacte d'Internet en els mitjans de comunicació audiovisual de Catalunya. L'estudi s'ha dut a terme mitjançant una enquesta a un extens grup de treball, o focus group, de 708 persones, autoseleccionat, i format per usuaris experimentats d'Internet a Catalunya. Els resultats han confirmat el desenvolupament gradual de nous canals i d'una manera d'informar-se, comunicar-se i entretenir-se en qualsevol lloc i a qualsevol moment, gràcies a unes eines, les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), que permeten una participació activa, ràpida, personalitzada i eficaç en la gestió, generació, modificació, distribució, intercanvi i consum de tot tipus de continguts i arxius de text, imatge i so.

Direcció de la recerca

Imma Tubella, professora de la UOC

Equip de recerca

Carlos Tabernero, investigador de l'IN3

Vincent Dwyer, ajudant de recerca

Amb la col·laboració de:

Eulàlia Ferrer, periodista

Emma Arcos, estadística

Jordi Comas, estadístic

Autors de l'informe

Imma Tubella

Carlos Tabernero

Vincent Dwyer

Institucions col·laboradores

Corporació Catalana de Ràdio i Televisió

Consell de l'Audiovisual de Catalunya

Temporalitat de la recerca

gener de 2004 - maig de 2007

Barcelona, 31 de maig de 2007